

TÜRKİYE'DEKİ YABANCILARA TÜRKÇE ÖĞRETİM MERKEZLERİ VE ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ DİL EĞİTİMİ UYGULAMA VE ARAŞTIRMA MERKEZİ (DİLMER)

Sıddık BAKIR*

Özet

Konuşan sayısı ve konuşulan coğrafya bakımından dünyanın en büyük dillerinden biri olan Türkçenin yabancılara öğretimi amacıyla kurulan pek çok öğretim merkezi bulunmaktadır. Türkiye'de ve dünyada bu merkezlerin sayısı her geçen gün artmakta ve yabancılara Türkçe öğretimi daha akademik ve profesyonel bir kimlik kazanma yolunda hızla ivme kazanmaktadır.

Bu çalışmanın amacı, genel olarak yabancı dil ve ikinci dil olarak Türk dilini ve diğer kültürlülere Türk kültürünü aktarmayı ana hedef sayan Türkiye'deki yabancılara Türkçe öğretim merkezleri ile özel olarak Atatürk Üniversitesi Dil Eğitimi Uygulama ve Araştırma Merkezi hakkında bilgi vermektir.

Anahtar Kelimeler: Türkçe, dil öğretimi, yabancılara Türkçe öğretimi, Türkçe Öğretim Merkezleri, Atatürk Üniversitesi DİLMER.

TURKISH TEACHING CENTRES TO THE FOREIGNERS IN TURKEY AND ATATURK UNIVERSITY LANGUAGE TEACHING APPLICATION AND RESEARCH CENTRE.

Abstract

There are many teaching centres for foreigners founded in order to teach Turkish, which is one of the biggest languages in terms of the number of people who speak it and the geography where it is spoken. The number of these centres in Turkey and in the world is increasing day by day and teaching Turkish to the foreigners is gaining momentum on the way of getting a more academic and professionalid.

The aim of this study is to give information generally about Turkish Teaching Centres in Turkey whose targets are to transfer foreign language and Turkish as a second language and Turkish culture to those from other cultures, and peculiarly about Ataturk University Language Teaching Application and Research Centre.

Keywords: Turkish, language teaching, teaching Turkish to the foreigners, Turkish Teaching Centres, Ataturk University DİLMER.

*Okt., Atatürk Üniversitesi Dil Eğitimi Uygulama ve Araştırma Merkezi, SIDDIKBAKIR@hotmail.com

1. Türkiye'deki Yabancılara Türkçe Öğretim Merkezleri Üzerine:

İnsanlar, sosyal, siyasal, ekonomik ve kültürel birtakım nedenlerle eski çağlardan beri başka dilleri öğrenme ve kendi dillerini başka insanlara öğretme ihtiyacı duymuşlardır. Bilindiği üzere, ikinci bir dili kullanarak başka insanlarla iletişim kurmak ve o dilin sahiplerine ait maddi ve manevi unsurlarla tanışmak yeni bir dil öğrenmek isteyen insanın öncelikli hedefidir. Bu sayede insan, hem farklı dünyalara açılmış olacak hem de kendi iç dünyasını hedef dildeki insanlara aktarmış olacaktır. Bu bakımdan, sınırların kalkmaya başladığı ve teknolojik gelişmelerden hareketle toplumların birbirleriyle zorunlu olarak iletişime geçtiği kocaman bir şehir hâline gelen günümüz dünyasında farklı diller öğrenmek, farklı kültürlerle tanışmak hemen herkesin ortak isteği hâline gelmiştir.

Türkçe, yaşayan dünya dilleri arasında en eski tarihe sahip dillerden biri olarak, Moğolistan'dan Sırbistan'a, Sibiry'a dan Irak'a kadar geniş bir coğrafyada yazı ve konuşma dili olarak varlık göstermektedir. Çeşitli lehçe ve kollarıyla dünya nüfusunun yaklaşık %3'ünün konuştuğu, bugün itibarıyla 12 milyon m²'lik oldukça geniş bir alanda yaklaşık 250 milyon insanın kullandığı Türkçe, XXI. yüzyılın en yaygın dilleri arasında yer almaktadır.

Kaşgarlı Mahmud'un XI. yüzyılda Araplara Türkçe öğretmek amacıyla yazmış olduğu Dîvân-ü Lûgati't-Türk'ten günümüze kadar yabancı dil olarak Türkçenin öğretimi, gerekli yetkinlikte ve istenen düzeyde olmasa da çeşitli çalışmalarla devam etmektedir. Özellikle günümüzde Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi, Türkiye'nin ekonomik, stratejik ve jeopolitik öneminden, sosyal, tarihî ve kültürel birikiminden dolayı daha fazla önem kazanmıştır. Çevre ülkelerle, Avrupa Birliği, Rusya, Çin, Amerika gibi dünyanın önde gelen ülkeleriyle son yıllarda artan ikili anlaşmalar, ekonomik, ticari, askerî alanlarda yapılan işbirliği çalışmaları ve dil-kültür-eğitim alanlarındaki ortak çalışmalar da yabancıların Türkçe öğrenimine olan gereksinimini artırmaktadır.

Her yıl binlerce insanın çeşitli sebeplerle Türkçe öğrendiğini ifade eden Koç (1988, s. 241), genel olarak Türkçe öğrenmeyi amaçlayanların şöyle sıralanabileceğini belirtir:

1. Türk işçisi çalıştıran ülkelerde, Türk işçisi sorunlarıyla ilgilenen görevliler
2. Yabancı ülkelerde, Türk öğrencilerin yoğun olarak bulunduğu bölge ve okullarda görev alan yabancı öğretmenler

3. Yabancı üniversitelerin Türk bilim (Türkoloji) ve Doğubilim (Şarkiyat) bölümlerinde okuyan öğrenciler
4. Türkiye ile sıkı ticari ilişkileri olan yabancılar
5. Türkiye'ye gelen elçilik personeli
6. Dost ülkelerden Türkiye'ye eğitim için gelen askerî personel
7. Çeşitli ülkelerden Türk üniversitelerine eğitim için gelen yabancı öğrenciler
8. Çeşitli nedenlerle Türkiye'ye yerleşen yabancılar
9. Türklerle evlenen yabancılar
10. Sayıları on binleri bulan Türk işçi çocukları.

Yukarıda belirtilen gerekçelerden hareketle Türkçe öğretim merkezlerinin öncelikli hedefi yurt içinde ve dışında yabancılara, akraba topluluklardan gelen soydaşlarımıza özellikle ekonomik ve akademik açıdan değeri hızla artan Türkiye Türkçesini öğretmek; onlara Türkiye'yi ve Türk kültürünü yaşatarak tanıtmaktır. Bu amaçla Türkiye'ye gelen öğrenci, işçi, mülteci ya da turist her kim olursa onların, öğrenmek istedikleri bu dili kendi doğal ortamında öğrenmelerini sağlamaya çalışmak da bu merkezlerin varlık sebeplerindedir.

Yabancı dil veya ikinci dil olarak Türkçe öğrenecek olan bireylerin öncelikli amaçlarının iyi belirlendiği, bir seviye belirleme sınavına tabi tutularak çıkan sonuca göre bir öğretim programı, yöntemi ve materyallerinin hazırlandığı bu merkezler günden güne daha donanımlı, tecrübeli ve üretken bir yapıya doğru hızla ilerlemektedirler. Yapılan ulusal ve uluslararası anlaşmalar çerçevesinde ülke içinde olduğu kadar dünya genelinde de başarılı çalışmalarıyla göz dolduran TÖMER'lerde (Türkçe Öğretim Merkezlerinde) Türkçeye ait hemen her konuda çalışmalar yapılmakta, çok güncel ve bilimsel projelere de imza atılmaktadır. Çağdaş yöntem ve tekniklerin geliştirildiği, uygulamada birtakım aksaklıklar yaşansa da eğitim öğretim faaliyetlerinin karşılaştırmalı bir şekilde irdelendiği, olası sorunların ortadan kaldırılmasına yönelik akademik çalışmaların da sıkça yürütüldüğü bu merkezlerin birer laboratuvar görevinde olduklarını da söylemek mümkündür.

Gerek coğrafi alan bakımından gerekse stratejik ve jeopolitik durumundan hareketle Türkçe elbette sadece bu merkezlerde değil yurt dışındaki birçok üniversitenin Türkoloji kürsülerinde, fakültelerinde, özel eğitim kurumlarında ve dersanelerinde de öğretilmektedir. Duyulan ilginin günden güne ciddi oranda artış göstermesi de memnuniyet vericidir.

Bu çalışmanın temelini Türkiye üniversitelerinde yabancılara Türkçe öğretmek için açılmış merkezler oluşturmaktadır. Hâlihazırda iki yüze yakın devlet ve vakıf üniversitesinin önemli bir kısmında bu merkezlerin aktif eğitim-öğretim hizmetlerini sürdürdükleri bilinmektedir. Ancak hem Türkiye'deki hem de ülke dışında bu merkezlerde ortak bir programın takip edilmemesi, buralardaki faaliyetlerin genellikle kişisel çabalarla yürütülüyor görünmesi önemli ve yapıcı bir eleştiri olarak vurgulanmalıdır. Konunun muhatabı durumundaki Millî Eğitim Bakanlığı, Kültür Bakanlığı, Yükseköğretim Kurumu, Yunus Emre Enstitüsü gibi kuruluşlar, üniversitelerdeki Eğitim ve Edebiyat fakültelerindeki mesleki tecrübeye sahip bilim adamları Türkçenin öğretimi hususunda daha ciddi çaba göstermeli ve ilgili birimler arasında bir koordinasyonun oluşturulmasına aracılık etmelidirler. Bu sayede Türkiye, Türkçe ve Türk kültürü ile ilgili olumsuz ön yargılar hızla giderilerek; sistemli ve etkileşimli bir çalışmayla dil ve kültür aktarımı etkili ve kalıcı bir şekilde sağlanmış olacaktır. Şüphesiz bu merkezler sadece soyut birtakım kuralların anlatıldığı yerler değildir; aksine bireylerin kendi dışındaki çevreleriyle yoğun etkileşim içinde olduğu ve bunu uzun süre sürdürebilmelerine zemin hazırlayan mekânlardır.

Türkiye'de faaliyetlerini sürdüren Türkçe öğretim merkezleri ve güncel erişim bilgilerini aşağıdaki şekilde dikkatlere sunmak mümkündür:

1.1. Devlet Üniversiteleri Bünyesindeki Mevcut Dil Merkezleri:

- Abant İzzet Baysal Üniversitesi
Dil Eğitimi Araştırma ve Uygulama Merkezi/DİLMER
Adres: Abant İzzet Baysal Üniversitesi Gölköy Kampüsü 14280 BOLU
Telefon: 0 374 254 10 00 Faks: 0 374 253 46 59
Ağ adresi: <http://www.dilmer.ibu.edu.tr/>
- Adana Bilim ve Teknoloji Üniversitesi
Türkçe Öğretimi Uygulama ve Araştırma Merkezi/TÖMER
Adres: Kurttepe Yerleşkesi Turgut Özal Bulvarı No:241 Çukurova/ADANA
Telefon: 0 322 455 00 25-17 80 Faks: 0 322 455 00 47
Ağ adresi: <http://tomer.adanabtu.edu.tr/tr/default.aspx>
E-posta: info.tomer@adanabtu.edu.tr

- Adnan Menderes Üniversitesi:
Türkçe Öğretimi Uygulama ve Araştırma Merkezi/ADU-TÖMER
Adres: Merkez Kampüsü Aytepe Mevkii 09100 AYDIN
Telefon: 0 256 218 20 00 Faks: 0 256 214 66 87
Ağ adresi: <http://www.adu.edu.tr/webfolders/tr.asp>
E-posta: iletisim@adu.edu.tr
- Afyon Kocatepe Üniversitesi:
Türkçe Öğretimi Uygulama ve Araştırma Merkezi/TÖMER
Adres: Ahmet Necdet Sezer Kampüsü Gazlıgöl Yolu, 03200 AFYONKARAHİSAR
Telefon: 0 272 228 10 92-0 272 228 12 13 Faks: 0 272 228 14 17
Ağ adresi: <http://www.aku.edu.tr/web/Default.aspx?ID=57JQM25NDAU15332AQ101>
E-posta: webadmin@aku.edu.tr
- Ahi Evran Üniversitesi:
Sürekli Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi
Adres: Merkez Yerleşke Terme Cad. 40200 KIRŞEHİR
Telefon: 0 386 280 48 92
Ağ adresi: <http://aesem.ahievran.edu.tr/> E-posta: aesem@ahievran.edu.tr
- Akdeniz Üniversitesi:
Sürekli Eğitim Merkezi
Adres: Sürekli Eğitim Merkezi Dumlupınar Bulvarı 07070 ANTALYA
Telefon: 0 242 227 44 00 - 0 242 310 15 26 Faks: 0 242 227 55 40
Ağ adresi: <http://akunsem.akdeniz.edu.tr/tr>
E-mail: webmaster@akdeniz.edu.tr - akunsem@akdeniz.edu.tr
- Anadolu Üniversitesi:
Türkçe Sertifika Programı
Adres: Açık Öğretim Fakültesi E-Sertifika Programları Koordinatörlüğü
Yunus Emre Kampüsü 26470 ESKİŞEHİR
Telefon: 0 222 320 85 88
Ağ adresi: <http://www.tsp.anadolu.edu.tr/Default.htm>

- Ankara Üniversitesi:

Türkçe ve Yabancı Dil Uygulama ve Araştırma Merkezi/ANKARA TÖMER

Adres: Gölbaşı Yerleşkesi Bahçelievler Mahallesi H Blok Gölbaşı/ANKARA

Telefon: 0 312 600 01 00 - 0 312 485 10 37 Faks: 0 312 600 01 31

Ağ adresi: <http://tomer.ankara.edu.tr/> E-posta: tomer@ankara.edu.tr

Şubeler:

Ankara/Kızılay Tömer:

Adres: Ziya Gökalp Cad. No: 18/1 Kızılay/ANKARA

Telefon: 0312 435 97 81/434 30 Faks: 0 312 433 81 90

E-posta: kizilay@tomer.ankara.edu.tr

Ankara/Yenişehir Tömer:

Adres: Cumhuriyet Mah. Atatürk Bulvarı No: 65 Yenişehir/ANKARA

Telefon: 0 312 432 44 30 Faks: 0 312 432 44 40

E-posta: yenisehir@ankara.edu.tr

Antalya Tömer

Adres: Cebesoy Cad. Mehmet Postacıoğlu İş Merkezi No:10 Doğu Garajı/ANTALYA

Telefon: 0 242 312 50 13-14 Faks: 0 242 312 43 75

E-posta: antalya@tomer.ankara.edu.tr

Antalya/Alanya Tömer

Adres: Saray Mahallesi Borazanlar Sokak No:17 Alanya/ANTALYA

Telefon: 0 242 513 44 35 Faks: 0 242 519 34 01

E-posta: alanya@tomer.ankara.edu.tr

Bursa Tömer

Adres: Ulu Mahalle Kıbrıs Şehitleri Cad. N:101 Osmangazi/BURSA

Telefon: 0 224 250 72 97 Faks: 0 224 256 03 03

E-posta: bursa@tomer.ankara.edu.tr

İstanbul/Kadıköy Tömer

Adres: Rasim Paşa Mah. Misak-ı Milli Sokak No: 87 Kadıköy/İSTANBUL

Telefon: 0 216 330 89 72/330 89 76 Faks: 0 216 330 89 15

E-posta: kadikoy@tomer.ankara.edu.tr

İstanbul/Taksim Tömer

Adres: Kâtip Mustafa Çelebi Mah. Tel Sok. No: 29 Taksim/İSTANBUL

Telefon: 0 212 249 16 48-49-58 Faks: 0 212 249 25 65

E-posta: Istanbul@tomer.ankara.edu.tr

İzmir Tömer

Adres: Kıbrıs Şehitleri Cad. 1451 Sok. No:10 Alsancak/İZMİR

Telefon: 0 232 464 05 44 Faks: 0 232 464 05 48

E-posta: izmir@tomer.ankara.edu.tr

Marmaris Tömer

Adres: Marmaris Belediyesi Kültür ve Sanat Evi Marmaris/MUĞLA

Telefon: 0505 871 80 00

Ağ adresi: <http://tomer.ankara.edu.tr/subeler/marmaris-birimi/>

Samsun Tömer

Adres: 19 Mayıs Mah. Osmaniye Cad. No: 23 SAMSUN

Telefon: 0 362 432 70 95 Faks: 0 362 432 80 75

E-posta: samsun@tomer.ankara.edu.tr

Trabzon Tömer

Adres: Kemerkaya Mah. Halk Evi Sok. Mandıralı İş Hanı No: 6 Kat: 3 TRABZON

Telefon: 0 462 326 79 26 Faks: 0 462 321 17 81

E-posta: trabzon@tomer.ankara.edu.tr

- Ardahan Üniversitesi:

Türkçe Eğitim, Araştırma ve Uygulama Merkezi/TÖMER

Adres: Kaptanpaşa Mah. Atatürk Cad. No:74 Merkez/ARDAHAN

Telefon: 0 478 211 50 00

Ağ Adresi: <https://www.ardahan.edu.tr> E-posta: ard@ardahan.edu.tr

- Atatürk Üniversitesi:

Dil Eğitimi Uygulama ve Araştırma Merkezi/DİLMER

Adres: AÜ Merkez Yerleşkesi Yabancı Diller Yüksekokulu Kat: 1 ERZURUM

Telefon: 0442 231 46 61-46 71-46 80 Faks: 0 442 236 18 64

Ağ adresi: <http://www.atauni.edu.tr/#birim=dil-egitimi-uygulama-ve-arastirma-merkezi>

E-posta: dilegitimi@atauni.edu.tr

- Balıkesir Üniversitesi:

Türkçe Öğretimi Uygulama ve Araştırma Merkezi/TÖMER

Adres: Balıkesir Üniversitesi Rektörlüğü 5.Kat Çağış Yerleşkesi/BALIKESİR

Telefon: 0 266 612 14 01-13 03 Faks: 0 266 612 14 20

http://www.balikesir.edu.tr/bau/arastirma/turkce_ogretimi_uygulama_ve_arastirma_merkezi

E-posta: tomer@balikesir.edu.tr

- Boğaziçi Üniversitesi:

Dil Merkezi

Adres: Boğaziçi Üniversitesi Bebek/34342 Beşiktaş/İSTANBUL

Telefon:0 212 359 66 23 - 0 212 359 68 22

Ağ Sayfası: http://www.arastirma.boun.edu.tr/arastirma.php?a_l=tr&p=107

E-posta: language@boun.edu.tr - tlcp@boun.edu.tr

- Bozok Üniversitesi:

Dil Eğitimi-Öğretimi Uygulama ve Araştırma Merkezi/BODAM

Adres: Medrese Mahallesi Adnan Menderes Bulvarı No: 118 66200 Yozgat

Telefon: 0 354 217 86 01-0 354 212 89 91 Faks: 0 354 212 11 93

Ağ adresi: <http://bodam.bozok.edu.tr/index.html>

- Cumhuriyet Üniversitesi

Türkçe Öğretimi Araştırma ve Uygulama Merkezi/TÖMER

Adres: Cumhuriyet Üniversitesi 58140 Kampüs/SİVAS

Tel: 0 0346 219 10 10-2146

Ağ adresi: <http://tomer.cumhuriyet.edu.tr/> E-posta: tomer@cumhuriyet.edu.tr

- Çanakkale Üniversitesi:

Türkçe Öğretimi Uygulama ve Araştırma Merkezi/TÖMER

Adres: Terzioğlu Kampüsü İİBF 1. Kat Tömer Ofisleri ÇANAKKALE

Telefon: 0 286 218 0018-2984 Faks: 0286 212 07 51

Ağ adresi: <http://tomer.comu.edu.tr/index.html> E-posta: tomer@comu.edu.tr

- Çankırı Karatekin Üniversitesi:

Dil Eğitimi Uygulama ve Araştırma Merkezi/DİLMER

Adres: Atatürk Bulvarı Anıl Apt. Kat:1 ÇANKIRI

Telefon: 0 376 213 18 98 Faks: 0 376 212 92 19

Ağ adresi: <http://udom.karatekin.edu.tr> E-posta: deuam@karatekin.edu.tr

- Çukurova Üniversitesi:

Türkçe Öğretimi Uygulama ve Araştırma Merkezi/TÖMER

Adres: Balcalı Kampüsü, Sarıçam 01330 ADANA

Telefon 0 322 338 60 62 Faks: 0 (322) 338 60 62

Ağ adresi: <http://tomer.cu.edu.tr/index.html> E-posta: tomer@cu.edu.tr

- Deniz Harp Okulu:

Adres: Deniz Harp Okulu Komutanlığı 34942 Tuzla/İSTANBUL

Tel: 0 216 3952630 Faks: 0 216 3952658

Ağ adresi: <http://www.dho.edu.tr/> E-posta: posta@dho.edu.tr

- Dicle Üniversitesi:

Sürekli Eğitim Merkezi

Adres: Sürekli Eğitim Merkezi 21280 Kampüs/Diyarbakır

Telefon: 0 412 248 84 52-2272 Faks: 0 412 248 82 98

Ağ adresi: www.dicle.edu.tr/merkez/dilmer E-posta: duyab@dicle.edu.tr

- Dokuz Eylül Üniversitesi:

Dil Eğitimi Araştırma ve Uygulama Merkezi/DEDAM

Adres: Alsancak Yerleşkesi Şehitler Caddesi No: 12 Alsancak/İZMİR

Telefon: 0 232 463 02 67

Ağ adresi: http://web.deu.edu.tr/dedam/index.php?option=com_frontpage&Itemid=1

E-posta: dedam@deu.edu.tr

- Dumlupınar Üniversitesi:

Türkçe Öğretimi Uygulama ve Araştırma Merkezi/ TÖMER

Tavşanlı Yolu 10. Km. Evliya Çelebi Yerleşkesi Fen Edebiyat Fakültesi KÜTAHYA

Tel: 0 274 265 20 31-3037 Faks: 0 274 265 20 56

Ağ adresi: <http://tomer.dpu.edu.tr/index.php>

- **Düzce Üniversitesi:**
Türk Dili Öğretimi Uygulama ve Araştırma Merkezi/TÖMER
Adres: Konuralp Yerleşkesi Fen Edebiyat Fakültesi 81620 Merkez/DÜZCE
Telefon: 0 380 541 24 04 Faks: 0 380 541 24 03
Ağ adresi: <http://www.tomer.duzce.edu.tr/fakulte-anasayfa-tomerturk-dili-ogretimi-uygulama-ve-arastirma-merkezi> E-posta: tomer@duzce.edu.tr
- **Ege Üniversitesi:**
Türk Dünyası Araştırmaları Enstitüsü Türkçe Öğretimi Birimi
Adres: Ege Üniversitesi Türk Dünyası Araştırmaları Enstitüsü 35100 Bornova/İZMİR
Telefon: 0 232 388 40 00-20 96/29 58 Faks: 0 232 342 74 96
Ağ adresi: <http://tdae.ege.edu.tr/detay.php?SayfaID=119>
E-posta: tdae@mail.ege.edu.tr
- **Erciyes Üniversitesi:**
Sürekli Eğitim Merkezi/ERSEM
Adres: Ersem Zafer Kantarcı Sürekli Eğitim Merkez Binası 38039 KAYSERİ
Telefon: 0 352 437 55 35-437 80 53-437 49 01-132 50 Faks: 0 352 437 55 35
Ağ adresi: <http://ersem.erciyes.edu.tr/> E-posta: ersem@erciyes.edu.tr
- **Erzincan Üniversitesi:**
Türkçe ve Yabancı Dil Öğretimi Uygulama ve Araştırma Merkezi/TÖMER
Adres: Ordu Cad. Erzincan Üniversitesi Sanat Galerisi Yanı ERZİNCAN
Telefon: 0 446 223 18 99 Faks: 0 446 223 18 99/33018
Ağ adresi: <http://www.erzincan.edu.tr/> E-posta: tomer@erzincan.edu.tr
- **Eskişehir Osmangazi Üniversitesi:**
Türkçe Öğretimi Uygulama ve Araştırma Merkezi/TÖMER
Adres: Meşelik Yerleşkesi, F-4 Blok, Kat:2 ESKİŞEHİR
Telefon: 0 222 239 37 50/27 97
Ağ adresi: <http://tomer.ogu.edu.tr> E-Posta: hilmidemiral@ogu.edu.tr
- **Fırat Üniversitesi:**
Türkçe Öğretimi Uygulama ve Araştırma Merkezi/TÖMER
Adres: Fırat Üniversitesi Su Ürünleri Fakültesi Zemin Kat ELAZIĞ

Telefon: 0 424 237 00 00/4582

Ağ adresi:

<http://portal.firat.edu.tr/WebPortal/?BirimID=399&Git=VeriOku&SayfaID=6295&/Ana-Sayfa.html>

E-posta: fudem@firat.edu.tr

- Gazi Üniversitesi:

Türkçe Öğrenim Araştırma ve Uygulama Merkezi/TÖMER

Adres: Eti Mahallesi Ali Suavi Sokak No:15 06570 Maltepe/ANKARA

Telefon: 0 312 229 31 99

Faks: 0 312 229 88 20

Ağ adresi: www.tomer.gazi.edu.trE-posta: tomer@gazi.edu.tr

- Gaziantep Üniversitesi:

Türk Dili Öğretim Merkezi

Adres: Gaziantep Eğitim Fakültesi B Blok Zemin Kat Şehitkâmil/GAZİANTEP

Telefon/Faks: 0 342 360 93 82

Ağ adresi: <http://gul6.bim.gantep.edu.tr/~tomer/>

E-posta: tomer@gantep.edu.tr

- Gaziosmanpaşa Üniversitesi:

Türkçe Öğretim Uygulama ve Araştırma Merkezi/TÖMER

Adres: Eğitim Fakültesi Taşlıçiftlik Kampüsü TOKAT

Telefon: 0 356 252 16 16-3445

Ad adresi: <http://tomer.gop.edu.tr/Default.aspx?birimid=15&dil=tr>

- Giresun Üniversitesi:

Türkçe ve Yabancı Dil Uygulama ve Araştırma Merkezi/TÖMER

Adres: Sultan Selim Mahallesi Bekirpaşa Caddesi Topal Sokak No: 6 Merkez/GİRESUN

Telefon: 0 454 212 60 57 Faks: 0454 212 60 58

Ağ adresi: <http://tomer.giresun.edu.tr/index.php?id=190>

E-posta: tomer@giresun.edu.tr

- Hacettepe Üniversitesi:

Türkçe ve Yabancı Dil Öğretimi Uygulama ve Araştırma Merkezi/HÜ TÖMER

Adres: Dil Öğretimi Uygulama ve Araştırma Merkezi 06800 Beytepe/ANKARA

Telefon: 0 312 297 83 50-51

Ağ sayfası: <http://www.tomer.hacettepe.edu.tr/index.php>

E-posta: hutomer@hacettepe.edu.tr

- Hava Harp Okulu:

Adres: Hava Harp Okulu Komutanlığı 34149 Yeşilyurt/İSTANBUL

Telefon: 0 212 663 24 90 Faks: 0 212 663 28 37

Ağ adresi: <http://www.hho.edu.tr/Default.aspx> E-posta: ikdm@hho.edu.tr

- İnönü Üniversitesi:

Türkçe Öğretim Uygulama ve Araştırma Merkezi/TÖMER

Adres: Yabancı Diller Yüksekokulu Karşısı Merkez Amfi Zemin Kat MALATYA

Telefon: 0 422 377 49 31-49 33

Ağ adresi: <http://cms.inonu.edu.tr/tr/tomer> E-posta: tomer@inonu.edu.tr

- İstanbul Üniversitesi:

Dil Merkezi/DİLMER

Tophane Şubesi

Adres: Kemeraltı Cad. No: 29 (Tophane Tramvay Durağı) Tophane/İSTANBUL

Telefon: 0 212 243 67 29 - 0 533 625 40 82 Faks: 0 212 243 67 28

Ağ adresi: <http://dilmerkezi.istanbul.edu.tr/>

E-posta: dilmerk@istanbul.edu.tr

Süleymaniye Şubesi

Adres: Kirazlı Mescit Sok. No: 31 Süleymaniye/İSTANBUL

Telefon: 0 212 440 00 00/26107 Faks: 0 212 514 03 07

Ağ adresi: <http://dilmerkezi.istanbul.edu.tr/>

E-posta: dilmerk@istanbul.edu.tr

Moda (Kadıköy) Şubesi

Adres: CaferağaMah. Rıza Paşa Sokak 33, 34710 Kadıköy/ İSTANBUL

Telefon: 0 216 414 47 62 - 0 533 090 26 25

Ağ adresi: <http://dilmerkezi.istanbul.edu.tr/>

E-posta: dilmerk@istanbul.edu.tr

- Kara Harp Okulu:

Adres: Kara Harp Okulu Komutanlığı Devlet Mah. Kara Harp Okulu Cad. ANKARA

Telefon: 0 312 417 51 90-96 - 0 312 419 75 57-60

Ağ adresi: <http://www.kho.edu.tr/anasayfa.html>

- Kastamonu Üniversitesi:

Türkçe Öğretimi Uygulama ve Araştırma Merkezi/TÖMER

Adres: Kuzeykent Yerleşkesi KASTAMONU

Telefon: 0 366 280 10 36

Ağ adresi: <http://www.kastamonu.edu.tr/index.php/tr/akademik-birimler-tr/2012-07-13-12-11-00/anamenu-turkceogretimi-tr>

E-posta: tomer@kastamonu.edu.tr

- Kırıkkale Üniversitesi:

Türkçe Öğretimi Uygulama ve Araştırma Merkezi/TÖMER

Adres:Güzel Sanatlar Fakültesi Binası 71450 KIRIKKALE

Telefon: 0 318 357 42 42-4109

Ağ adresi: <http://tomer.kku.edu.tr>

- Kilis 7 Aralık Üniversitesi:

Dil Öğretimi Uygulama ve Araştırma Merkezi/DÖMER

Adres: Mehmet Sanlı Mah. Doğan Güreş Paşa Bul. No:134 KİLİS

Telefon: 0 348 814 26 66

Ağ adresi: <http://domer.kilis.edu.tr/>

- Marmara Üniversitesi:

Yabancı Diller Yüksekokulu/TÖMER

Adres: Göztepe Kampüsü Kadıköy/İSTANBUL

Telefon: 0 216 338 20 87 - 0 216 346 29 36 Faks: 0 216 338 12 40

Ağ adresi: <http://ydil.marmara.edu.tr/bolumler/tomer/>

E-posta: ydokulu@marmara.edu.tr

- Mersin Üniversitesi:

Türkçe Öğretimi Uygulama ve Araştırma Merkezi/TUAM

Adres: Eğitim Fakültesi B Blok 2. Kat Yenişehir Kampüsü Yenişehir/MERSİN

Telefon: 0 324 361 00 01/15 74

Ağ adresi: <http://tuam.mersin.edu.tr/> E-posta: meu.tuam@gmail.com

- Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi:

Sürekli Eğitim Merkezi Dil Eğitimi Programları

Adres: Meclis-i Mebusan Caddesi No: 24 34427 Fındıklı/İSTANBUL

Telefon: 0 212 252 16 00/205 - 0 212 293 71 30 Faks: 0 212 243 42 92

Ağ adresi: <http://sem.msgsu.edu.tr/default.aspx?ver=1> E-posta: sem@msgsu.edu.tr

- Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi:

Dil Öğretimi Uygulama ve Araştırma Merkezi/MUDİL

Adres: Yabancı Diller Yüksekokulu İdari Blok Zemin Kat Kötekli/MUĞLA

Telefon: 0 252 211 12 86 Faks: 0 252 223 92 80

Ağ adresi: <http://www.mudil.mu.edu.tr/tr>

- Necmettin Erbakan Üniversitesi:

Türkçe Öğretimi Uygulama ve Araştırma Merkezi/TÖMER

Adres: Karacıhan Mahallesi Ankara Caddesi No: 74 42050 Karatay/KONYA

Telefon: 0 332 236 21 44/162 Faks: 0 332 323 79 26

Ağ adresi: <http://www.konya.edu.tr/fakulteler/tomer/>

E-posta: tomer@konya.edu.tr

- Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi:

Türkçe ve Yabancı Dil Öğretimi Uygulama ve Araştırma Merkezi/NEÜ TÖMER

Adres: 2000 Evler Mah. Zübeyde Hanım Cad. Eğitim Fakültesi 2. Kat NEVŞEHİR

Telefon: 0 384 228 10 00 - 2397/2272

Ağ adresi: <http://neutomer.nevsehir.edu.tr/tr/ana-sayfa>

E-posta: neutomer@nevsehir.edu.tr

- Pamukkale Üniversitesi:

Dil Öğretimi Uygulama ve Araştırma Merkezi/PADAM

Adres: Kınıklı Yerleşkesi 20070 DENİZLİ

Telefon: 0 258 296 38 75

Ağ adresi: <http://www.pau.edu.tr/padam/tr> E-posta: msarica@pau.edu.tr

- Polis Akademisi Başkanlığı:

Adres: Eymir Mah. 49. Sokak 06834 Gölbaşı/ANKARA

Telefon: 0 312 462 86 49 – 0 505 318 85 00 Faks : 0 312 499 70 19

Ağ adresi: http://www.pa.edu.tr/?appcode=web_anasayfa

E-posta: polisakademisi@pa.edu.tr / polisakademisi@egm.gov.tr

- Sakarya Üniversitesi:

Türk Dili Öğretimi Uygulama ve Araştırma Merkezi/SAKARYA TÖMER

Adres: Esentepe Kampüsü 54187 Serdivan/SAKARYA

Telefon: 0 264 295 71 53 - 0 264 295 73 61-73 62

Ağ adresi: <http://www.tomer.sakarya.edu.tr> E-posta: tomer@sakarya.edu.tr

- Samsun 19 Mayıs Üniversitesi:

Yabancı Diller Yüksekokulu Yabancılara Dil Öğretimi Birimi

Adres: Kurupelit Kampüsü 55139 Kurupelit/SAMSUN

Telefon: 0 362 312 19 19-62 00 Faks: 0 362 457 60 47

Ağ adresi: <http://yabancidilleryo.omu.edu.tr/> E-posta: oydil@omu.edu.tr

- Selçuk Üniversitesi:

Türkçe Öğretimi Uygulama ve Araştırma Merkezi/TÖMER

Adres: Alaaddin Keykubat Kampüsü Sanat ve Tasarım Fakültesi Selçuklu/KONYA

Telefon: 0 332 241 00 84 - 0 332 223 17 93/317 93 Faks: 0 332 241 00 84

Ağ adresi: <http://www.selcuk.edu.tr/Sayfa.aspx?birim=248&dt=1>

E-posta: tomer@selcuk.edu.tr - selcuktomer@gmail.com

- Süleyman Demirel Üniversitesi:

Türk Dili Öğretimi Uygulama ve Araştırma Merkezi/TÜDAM

Adres: Doğu Yerleşkesi Hukuk Fakültesi Binası Zemin Kat No: 125 Çünür/ISPARTA

Telefon: 0 246 211 0087

Ağ adresi: <http://tdm.sdu.edu.tr/tr/> E-posta: sdutudam@gmail.com

- Uşak Üniversitesi:

Türkçe Öğretimi Uygulama ve Araştırma Merkezi/TÖMER

Adres: İzmir Yolu 8. Km. Bir Eylül Kampüsü 64200 UŞAK

Telefon: 0 276 221 21 21

Ağ adresi: <http://www2.usak.edu.tr/tomer/index.php?sayfa=main.php>

E-posta: tomer@usak.edu.tr

- **Yüzüncü Yıl Üniversitesi:**
Türkçe Öğretim Uygulama ve Araştırma Merkezi/TOUAM
Adres: Yüzüncü Yıl Üniversitesi Kampüsü VAN
Telefon: 0 432 225 17 01-05/0 432 225 10 91 Faks: 0 432 486 54 13
Ağ adresi: <http://www.yyu.edu.tr/akademikbirimler/index.php?bolumid=48>
E-posta: touam@yyu.edu.tr
- **Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi:**
Türkçe Öğretimi Uygulama ve Araştırma Merkezi / KARAELMAS TÖMER
Adres: İncivez Mahallesi ZONGULDAK
Telefon: 0 372 257 40 10-15 92
Ağ adresi: <http://web.beun.edu.tr/karaelmastomer/> E-posta: tomere@beun.edu.tr

1.2. Vakıf Üniversiteleri Bünyesindeki Mevcut Dil Merkezleri:

- **Başkent Üniversitesi**
Dil Araştırma ve Uygulama Merkezi/BÜDAM
Adres: Bağlıca Kampüsü Eskişehir Yolu 20. Km Hazırlık Binası 06530 ANKARA
Telefon: 0312 234 10 10/1807
Ağ adresi: <http://budam.baskent.edu.tr/> E-posta: budam@baskent.edu.tr
- **Çankaya Üniversitesi:**
Sürekli Eğitim Danışma ve Araştırma Merkezi/SEDAM
Adres: Öğretmenler Caddesi No:14 06530 Balgat/ANKARA
Telefon: 0 312 284 45 00-369-271 Faks: 0 312 285 18 49
Ağ adresi: <http://sedam.cankaya.edu.tr/> E-posta: sedam@cankaya.edu.tr
- **Fatih Üniversitesi:**
Türkçe Uygulama ve Araştırma Merkezi/TÖMER
Adres: Mecidiye Cad. No:2 K Plaza Mecidiyeköy/İSTANBUL
Telefon: 0 212 213 40 17
Ağ adresi: <http://tomere.fatih.edu.tr/> E-posta: tomere@fatih.edu.tr
- **Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi:**
Türkçe ve Yabancı Diller Öğretimi Uygulama ve Araştırma Merkezi/TÖMER

Adres: Haliç Yerleşkesi Sötlüce Mah. Karaağaç Cad. No:12 Beyoğlu/İSTANBUL

Telefon: 0212 369 81 62 Faks: 0212 369 81 64

Ağ adresi: <http://tomer.fsm.edu.tr/> E-posta: igokbulak@fsm.edu.tr

- Gediz Üniversitesi:

Türkçe Öğretimi Uygulama ve Araştırma Merkezi/TÖMER

Adres: Çankaya Yerleşkesi Hürriyet Bulvarı No:16/1 35230 Çankaya/İZMİR

Telefon: 0 232 355 00 00 Faks: 0 232 355 00 18

Ağ adresi: <http://tomer.gediz.edu.tr/> E-posta : tomer@gediz.edu.tr

- İstanbul Bilgi Üniversitesi:

Türkçe Öğretimi Uygulama ve Araştırma Merkezi/ BİLGİTÖMER

Adres: Kazım Karabekir Cad. No: 2/13 34060 Eyüp/İSTANBUL

Telefon: 0 212 311 72 16

Ağ adresi: <http://tomer.bilgi.edu.tr/> E-posta: tomer@bilgi.edu.tr

- Maltepe Üniversitesi:

Sürekli Eğitim Merkezi

Adres: Maltepe Üniversitesi Dragos Kampüsü Sahil Yolu Dragos/İSTANBUL

Telefon: 0216 441 51 68

Ağ Sayfası: masem.maltepe.edu.tr/node/51 E-posta: masem@maltepe.edu.tr

- Mevlana Üniversitesi:

Türkçe Öğretimi Uygulama ve Araştırma Merkezi/TÖMER

Adres: Yeni İstanbul Cad. No: 235 KONYA

Telefon: 0 332 444 42 43

Ağ adresi: <http://tomer.mevlana.edu.tr/default.asp> E-posta: tomer@mevlana.edu.tr

- Okan Üniversitesi:

Türkçe Öğretimi Uygulama ve Araştırma Merkezi/TÖMER

Adres: Tuzla Kampüsü 34959 Tuzla/İSTANBUL

Telefon: 0 216 677 16 30 Faks: 0 216 677 16 47

Ağ adresi: <http://tomer.okan.edu.tr/> E-posta: okan@okan.edu.tr

2. ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ DİL EĞİTİMİ UYGULAMA VE ARAŞTIRMA MERKEZİ (DİLMER):

1957 yılında kurulan Atatürk Üniversitesi kuruluşundan bu yana Doğu Anadolu Bölgesi'nin eğitim ve kültür merkezi olarak hizmet vermektedir. Kuruluşundan günümüze bu yana 200.000'e yakın mezun veren Atatürk Üniversitesi bugün 7 enstitü, 20 fakülte, 12 meslek yüksekokulu, 1 konservatuar ve 3 yüksekokulda yaklaşık 100.000 öğrenci ile eğitim öğretim faaliyetini sürdürmektedir.

56 yıllık tarihinde Türk yükseköğretimine çok önemli katkılar sunan Atatürk Üniversitesi birçok üniversitenin kurulmasında oynadığı rol dolayısıyla "Üniversite kuran üniversite" şeklinde nitelendirilmiştir. Günümüzde Atatürk Üniversitesinde yetişmiş 1000'den fazla öğretim üyesi ülkemizin pek çok üniversitesinde farklı düzey görevlerde bulunmaktadır. 2012-2013 eğitim öğretim yılı itibarıyla Atatürk Üniversitesi 439 profesör, 303 doçent, 584 yardımcı doçent, 111 öğretim görevlisi, 119 okutman, 63 uzman ve 932 araştırma görevlisi olmak üzere toplam 2551 akademik personel görev yapmaktadır.

1995 yılında Üniversite bünyesinde, eğitim ve araştırma konularında öğrenci ve öğretim elemanlarının uluslararası deneyim kazanmalarına yardımcı olmak, gelen yabancı uyruklu öğrenci ve akademisyenlere mevcut programları tanıtmak ve onlarla ilgili işlemleri yapmak üzere Dış İlişkiler Ofisi kurulmuştur.

Başta bölge üniversiteleri olmak üzere dünyanın pek çok bölgesindeki üniversitelerle üniversitemizin iş birliklerini koordine eden Dış İlişkiler Ofisi, aynı zamanda Erasmus, Mevlana ve Farabi gibi programlar çerçevesindeki çalışmalarını da yürütmektedir.

2013-2014 yıllarında Türk Dünyası Üniversiteler Birliği Dönem Başkanlığını yürüten Atatürk Üniversitesi, 28 ülkeden 150'den fazla üyeye ulaştığı İpek Yolu Üniversiteler Birliğinin (ESRUC) de kurucu üyesidir.

Merkez yerleşkesinde yer alan görsel, işitsel ve elektronik yayınlarıyla 300.000'in üzerinde kitap, dergi ve süreli yayına ve 7000 m² kapalı alana sahip, aynı anda 550 okuyucuya hizmet verebilen modern ve bilgisayarlarla donatılmış bir kütüphanesi olan Atatürk Üniversitesi, aynı zamanda Online Ulusal Akademik Bilgi Ağının da üyesidir. Tarihî kitaplar ve koleksiyonlar açısından ülkemizin en önemli kütüphanelerinden biri olan Atatürk Üniversitesi

Kütüphanesi sahip olduğu el yazmalarıyla da yazılı kültürümüzün saklandığı en önemli merkezlerdendir.

Atatürk Üniversitesi bünyesinde faaliyetlerini sürdürmekte olan merkezlerden biri de Dil Eğitimi Uygulama ve Araştırma Merkezi'dir (DİLMER).

Türkiye'nin gelişen ekonomisine ve uluslararası alanda artan önemine bağlı olarak dünyada, özellikle de bölgemizde Türkçe öğrenmek isteyenlerin sayısı günden güne artmaktadır. Artan bu talebe cevap vermek, Türk dilinin uluslararası iletişimde yaygınlık kazanmasına katkıda bulunmak; Türkiye'nin ve üniversitemizin uluslararası ilişkilerine katkı sağlamak amacıyla üniversitemiz bünyesinde 1993 yılında Dil Eğitimi Uygulama ve Araştırma Merkezi (DİLMER) kurulmuştur.

DİLMER, Avrupa Dilleri Öğretimi Ortak Çerçeve Programı'na (The Common European Framework of Reference for Languages) göre modern dil öğretim metotlarını ve teknolojilerini kullanarak 15 kişilik sınıflarda bir doçent, bir yardımcı doçent ve 12 okutman ile eğitim öğretim faaliyetlerini sürdürmektedir. DİLMER, ihtiyaç hâlinde Edebiyat Fakültesinin Türk Dili ve Edebiyatı ve Eğitim Fakültesinin Türkçe Eğitimi Bölümlerinde çalışan yabancılara Türkçe öğretimi tecrübesine sahip öğretim elamanlarının da desteğini alabilecek durumdadır.

Tablo 1: *Merkeze ait veriler*

Öğretim Elemanı Sayısı				Dershane Sayısı	Birim öğrenci kapasitesi
Prof.	Doç.	Yrd. Doç.	Okt.		
-	1	1	12	15	450

Atatürk Üniversitesi DİLMER, gerek donanım gerekse akademik şartlar itibarıyla uluslararası standartlara sahip olmasına rağmen istenen sayıda öğrencisi bulunmadığından mevcut kapasitesini kullanamamaktadır. Merkezde hâlihazırda 22 farklı ülkeden 9 ön lisans, 97 lisans, 15 yüksek lisan ve 13 doktora öğrencisi olmak üzere 134 öğrenci öğrenim görmektedir. Ancak yukarıda verilen bilgilerden de anlaşılacağı üzere üniversitemizi tercih eden yabancı öğrenciler genellikle yakın coğrafyadan özellikle de İran ve Azerbaycan'dandır. Yani en fazla dört ayda C1 düzeyine gelebilecek anadili Azeri Türkçesi olan kişilerdir. Bu öğrencilerin çoğunluğu eğitim faaliyetini kendi imkânlarıyla sürdürürken bunların çok az bir kısmı da Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlık Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığından burs almaktadır.

“Türkiye Bursları”yla ilgili en dikkat çekici uygulamalardan biri söz konusu bursları alan öğrencilerin Türkiye üniversitelerindeki orantısız dağılımıdır. Söz konusu bursu almaya hak kazanan öğrencilerin dağılımına bakıldığında bu öğrencilerin İstanbul, Eskişehir, Ankara, İzmir ve Antalya gibi şehirlerdeki üniversitelerde yoğunlaştığı, Anadolu’daki diğer üniversitelerin önemli bir kısmında hiç bulunmadığı, bir kısmında ise çok az bulunduğu görülmektedir. Bu da yabancı öğrencilerin tercihlerinde üniversiteler kadar şehirlerin de önemli olduğunu göstermektedir. Uygulamanın bu şekilde devam etmesi, “Türkiye Bursları” alan yabancı öğrencilerin bundan sonra da Anadolu’daki pek çok üniversiteyi tercih etmeyeceği anlamına gelmektedir. Yani merkeze uzaklık, iklim koşulları gibi bazı olumsuz şartların üniversitelerin akademik başarılarını ya da kapasitelerini gölgede bıraktığı görülmektedir. Uygulamanın mevcut hâli, bir taraftan Anadolu üniversitelerinin dışa açılımını olumsuz etkilerken diğer taraftan da devletimizin burslu öğrencilere sunduğu imkânlardan pek çok üniversitemizin yararlanmasını engellemektedir.

Çözüm önerisi olarak ise “Türkiye Bursları” kontenjanlarının, üniversitelere (kapasitelerine göre) tahsis edilmesi söylenebilir. Bu sayede “Türkiye Bursları”nı alan öğrencilerin üniversitelere adil bir şekilde dağılımı sağlanacak ve söz konusu şehirler dışındaki üniversitelerin yabancı öğrenci sayıları da artacaktır.

Foto 1: DİLMER'in yer aldığı binanın genel görüntüsü

Foto 2: DİLMER'in sınıflarından bir görüntü

Kaynaklar:

- Arslan, M. (2012). Tarihi süreçte Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi-öğrenimi çalışmaları. *KSÜ Sosyal Bilimler Dergisi*, 9 (2), 167-188.
- Aslan, Y. (2007). *Yabancı dil eğitiminde dikkat edilmesi gereken noktalar*. Türkiye'de Yabancı Dil Eğitimi Ulusal Kongresi, Ankara.
- Bayraktar, N. (2003). Yabancılar Türkçe öğretiminin tarihsel gelişimi. *Dil Dergisi*, 119, 62.
- Benhür, M. H. (2002). *Türkçenin yabancılar öğretiminde tartışılmayan ana kavramlar*. Yayımlanmamış doktora tezi, Ankara: Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Demircan, Ö. (1988). *Dünden bugüne Türkiye'de yabancı dil*. İstanbul: Remzi Kitapevi.
- Demirel, Ö. (1990). *Yabancı dil öğretimi, ilke yöntem ve teknikler*, Ankara: USEM Yayınları.
- Dolunay, S. K. (2005). *Türkiye ve dünyadaki Türkçe öğretim merkezleri ve Türkoloji bölümleri üzerine bir değerlendirme*. 14. Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi, Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Denizli.
- Hengirmen, M. (1993). Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi. *AÜ Tömer Dil Dergisi*, 10, 5-9.

- İşcan, A. (2011). Türkçenin yabancı dil olarak önemi. *Uluslararası Avrasya Sosyal Bilimler Dergisi*, 4, 29-36.
- Karakaya, Ş. (2007). *Dil değişimi ve dil politikası*. Ankara: Akçağ Yayınları.
- Koç, N. (1988). *Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi*. Türk Dilinin Öğretimi Toplantısı Bildirileri, Ankara.
- Pehlivan, F. (2007). *Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde kültürlerarası etkileşim odaklı yaklaşım uyarınca metin çalışmaları*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul: İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Tosun, C. (2005). Türkçenin yabancı dil olarak öğretilmesi. *Journal of Language and Linguistic Studies*, 1, 22-28.
- Ungan, S. (2006). Avrupa Birliğinin dil öğretimine karşı tutumu ve Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi. *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 15, 217-226.
- Yağmur, K. (2010). Batı Avrupa'da uygulanan dil politikaları kapsamında Türkçe öğretiminin değerlendirilmesi. *Bilig Dergisi*, 55, 221-242.
- Yetişgin, M. (2007). Rusların Türk toprakları üzerinde yayılmasının sebepleri. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 1, 671-702.